RUTESPIRINEUS
Rutes de muntanya, senderisme i excursions

Paisatges pintorescos

Rutes circulars

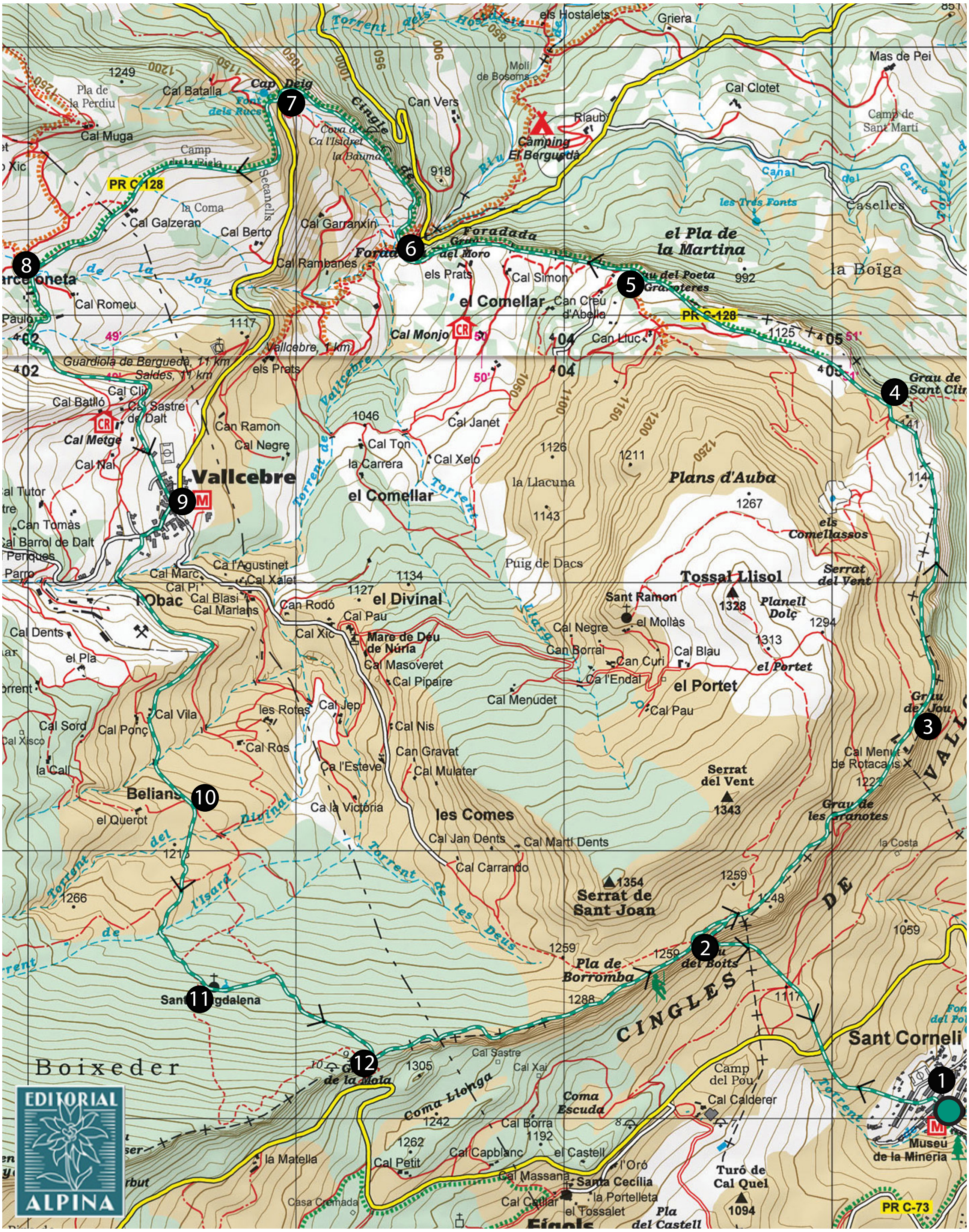
Ruta circular pels cingles de Vallcebre

Descobrim un dels indrets més espectaculars i admirats del Berguedà: la vertiginosa cinglera de Vallcebre!

Fígols, Serra d'Ensija, Berguedà, Barcelona

Dificultat	Notable
Temps total efectiu	5:20h
Distància total	16,25 km
Desnivell acumulat	900m
Altitud màxima	1.308m
Altitud mínima	956m
Punt de sortida / arribada	Sant Corneli de Cercs
Població més propera	Sant Corneli de Cercs

© 2016 RUTES PIRINEUS. Tots els drets reservats.

Rasos de Peguera i Serra d'Ensija. 1:25.000. Editorial Alpina.

itinerari	sentit de la ruta	inici / final

© 2016 RUTES PIRINEUS. Tots els drets reservats

PUNTS IMPORTANTS DE PAS (WAYPOINTS)

Punt de pas	Temps	Altura	Latitud	Longitud
1 Sant Corneli de Cercs	0:00h	963m	42.1838690°	1.8534770°
2 Grau dels Boigs	0:40h	1.186m	42.1896490°	1.8437740°
3 Grau del Jou	1:10h	1.209m	42.1977690°	1.8520700°
4 Grau de Sant Climents	1:35h	1.115m	42.2077030°	1.8502320°
5 Grau de les Granoteres	1:50h	1.081m	42.2114430°	1.8405110°
6 La Foradada	2:10h	956m	42.2125820°	1.8284990°
7 Mirador Cap Deig	2:30h	1.113m	42.2179210°	1.8232610°
8 Raval de la Barceloneta	2:55h	1.156m	42.2116320°	1.8118760°
9 Vallcebre	3:20h	1.114m	42.203891°	1.818382°
10 Creu del Culell	3:40h	1.200m	42.1934640°	1.8195740°
11 Ermita de Santa Magdalena	4:00h	1.280m	42.1875780°	1.8202310°
12 Grau de la Mola	4:15h	1.293m	42.1856000°	1.8278080°
1 Sant Corneli de Cercs	5:20h	963m	42.1838690°	1.8534770°

Sistema de coordenades geogràfiques. Datum Europeu 1950

EL MILLOR D'AQUESTA RUTA

- Descobrir els impressionants **cingles de Vallcebre**.
- Conèixer el **passat miner** de Sant Corneli de Cercs.
- Les **grans vistes** que tenim de l'Alt Berguedà des de la part alta dels cingles.
- El sorprenent tall excavat a la roca de l'**estret de la Foradada**.

INTRODUCCIÓ

Itinerari circular de 16 km de longitud pels cingles de Vallcebre. La ruta comença a Sant Corneli, a l'aparcament del Museu de les Mines de Cercs. Des de Sant Corneli pugem cap al grau dels Boigs i assolim la part alta de la cinglera de Vallcebre. A continuació comencem un recorregut circular que ressegueix els cingles pel seu fil i que ens porta fins a la Foradada, un pas estret espectacular que l'aigua ha excavat a la roca calcària, i fins al mirador de Cap Deig. Visitem el poble de Vallcebre, que està situat al centre de l'altiplà, i tornem a pujar a la part alta dels cingles, on enllacem amb el camí del grau dels Boigs. Finalment, descendim fins a Sant Corneli. L'itinerari transcorre per calçades amples i corriols ben definits, exceptuant el tram del grau dels Boigs, on cal superar un pas equipat, que tot i ser molt espectacular i exposat, no presenta cap dificultat.

Aquesta excursió ens permet descobrir una zona de l'Alt Berguedà bellíssima i, alhora, poc coneguda, sempre eclipsada pel proper massís del Pedraforca i per la serra del Cadí. L'altiplà de Vallcebre -i els espectaculars cingles que l'envolten- constitueix un indret de gran interès geològic i paisatgístic. Al seu

© 2016 RUTES PIRINEUS. Tots els drets reservats

torn, l'antiga colònia minera de Sant Corneli ens ajuda a entendre millor la història recent del Berguedà. Durant el recorregut també podem gaudir de vistes fantàstiques del Catllaràs, el Moixeró, el Cadí, el Pedraforca, la serra d'Ensija i l'embassament de la Baells!

SABIES QUE...

Entre el 18 i el 23 de gener de 1932 es va produir una revolta a les colònies mineres i tèxtils de l'Alt Llobregat? La protesta -coneguda com els *fets de Fígols*- va començar a Berga i es va estendre cap a les mines de Fígols, on la FAI va proclamar el comunisme llibertari. L'alçament va anar seguit d'una vaga general en poblacions com Balsareny, Sallent, Cardona i Súria. El govern de la República va ordenar la intervenció de l'exèrcit, que va ocupar Manresa. Es van detenir molts treballadors, sovint arbitràriament, que foren tancats al vaixell Buenos Aires, que estava ancorat al port de Barcelona, i que posteriorment foren deportats a l'Àfrica. La patronal va aprofitar els incidents per rebaixar els salaris als miners.

NO ET PERDIS...

Visitar l'antiga colònia minera de Sant Corneli i el Museu de les Mines de Cercs (www.mmcercs.cat). L'extracció de carbó a Sant Corneli va començar a finals del segle XIX, quan una empresa italiana s'hi va instal·lar i va començar a explotar la mina de Sant Romà. Posteriorment la mina va passar a mans del comte de Fígols, que va fer construir la colònia de Sant Corneli seguint el model de les explotacions tèxtils que ja existien al Llobregat: la colònia era com un petit poble, amb la residència de l'empresari i els habitatges dels miners, i disposava de tots els serveis bàsics (cantina, economat, escola, teatre-cinema, barberia,...).

MÉS INFORMACIÓ

DURACIÓ: Dia complet

TEMPS TOTAL EFECTIU (SENSE PARADES): 5:20h en total: 2:10h des del punt d'inici fins a la Foradada, 1:10h des d'aquest punt fins a Vallcebre i 2:00h per tornar a Sant Corneli passant per l'ermita de Santa Magdalena.

DESNIVELL ACUMULAT: 900m

DIFICULTAT: Notable. L'itinerari no presenta cap dificultat tècnica a excepció del tram del grau dels Boigs. En aquest punt cal superar dos trams d'escales equipats amb cadenes i passamans i cal creuar el cingle a mitja altura per un replà força exposat que també està equipat amb passamans.

ÈPOCA: Tot l'any. A l'estiu és recomanable començar ben aviat per evitar les hores de màxima insolació.

CARTOGRAFIA:

· Rasos de Peguera i Serra d'Ensija. 1:25.000. Editorial Alpina.
· Moixeró - La Tosa. 1:25.000. Editorial Alpina.

OBSERVACIONS: A Sant Corneli i a Vallcebre hi ha dues fonts on podem abastir-nos d'aigua.

© 2016 RUTES PIRINEUS. Tots els drets reservats

COM ARRIBAR-HI EN COTXE

Des de **Berga** pugem cap al N per la carretera **C-16** (Eix del Llobregat). Deixem enrere el poble de **Cercs** i, just després de la **central tèrmica**, agafem a **mà esquerra el desviament** de **Sant Corneli** (carretera BV-4025). La carretera puja ràpidament i al cap d'uns **3,5** km arribem al nucli de Sant Corneli. A l'entrada del poble agafem un carrer cap a l'**esquerra**, seguint les indicacions del **Museu de les Mines de Cercs**. Al final del carrer trobem l'ampli aparcament del museu, on podem estacionar els vehicles, punt d'inici de l'excursió.

RECORREGUT

Comencem l'itinerari al nucli de 1 **Sant Corneli de Cercs (0:00h - 963m)**, just al davant del **Museu de les Mines de Cercs**. Pugem per les escales que hi ha entre l'edifici de l'hotel i el del museu. Arribem al carrer de l'Economat i continuem pujant cap a la dreta. Passem pel costat del restaurant Santa Bàrbara, que voregem per darrere, i arribem a l'**església de Sant Corneli**. Aquesta església, que ja apareix documentada en època medieval, fou reconstruïda durant el segle XVIII i, posteriorment, durant la Guerra Civil, fou incendiada. Deixem a mà esquerra uns **safarejos** de l'antiga colònia minera. Aquest lloc fou una de les localitzacions exteriors de la pel·lícula *Hogueras en la noche*, del director suís Arthur Porchet, que es va rodar l'any 1936 a Sant Corneli i a Barcelona. Passem per la font de Sant Corneli i continuem pujant per un altre tram d'escales. Travessem el carrer **Gran Via 1a**, i seguim recte amunt, per un caminet que passa per entre uns horts.

Anem seguint unes marques de **pintura groga** i creuem un parell de tanques electrificades pel bestiar. No triguem en arribar a la carretera **BV-4025**, que creuem. Continuem ascendint per l'interior d'una roureda fins a un creuament de pistes. Caminem una desena de metres per la pista, en direcció N, i immediatament enllacem, a l'**esquerra**, amb l'itinerari senyalitzat **PR C-128**. Una fita i les marques **blanques i grogues** del PR C-128 ens indiquen el camí a seguir. Remuntem el vessant costerut de la muntanya fins al peu de la cinglera. Travessem un petit rec i arribem a unes escales, aquí comença la pujada del 2 **grau dels Boigs (0:40h - 1.186m)**. Els graus són antics passos que permetien el trànsit entre la part superior i la inferior dels cingles de Vallcebre. Es diu que antigament hi havia fins a vint-i-sis graus ben fressats, i que si es tancaven tots, Vallcebre quedava incomunicat. Pugem per les escales que hi ha **equipades amb cadenes i passamans** fins a un replà que creua la cinglera a mitja altura. Tot i que aquest pas impressiona bastant, està equipat amb un passamans i no comporta cap dificultat. Pugem un altre tram d'escales i arribem al capdamunt de la cinglera. Les vistes des d'aquest punt són espectaculars: cap al S veiem el Baix Berguedà, amb l'embassament de la Baells en primer terme, cap al SO observem el massís dels Rasos de Peguera i cap al SE podem distingir els contraforts de la serra del Catllaràs!

Continuem avançant i aviat arribem a una pista, que nosaltres agafem cap a la dreta, en direcció NE. Aquest camí ens permetrà resseguir tota la cinglera pel seu fil. Si mirem cap a l'esquerra del camí, veurem uns terraplens de colors ocres i marronosos que configuren un paisatge quasi lunar, és el **serrat del Vent**, on també hi ha restes d'antigues feixes, que ens recorden que antigament tots aquests terrenys estaven cultivats. L'indret està completament desforestat, segons diuen, com a conseqüència de l'activitat de l'antiga central tèrmica de Cercs. Continuem per la pista que ressegueix els cingles de Vallcebre, les marques blanques i grogues del PR s'alternen amb les marques verdes i blanques d'un sender local. Arribem a una altra cruïlla: ens trobem al **grau de les Granotes,** per on hi puja una pista. Nosaltres, però, continuem descendint suaument cap als **plans de Cal Menut** i la masia homònima. Un centenar de metres després de la masia, deixem la pista enrere i agafem un corriol a la dreta. No triguem en arribar al 3 **grau del Jou (1:10h - 1.209m)**. Des d'aquí gaudim d'una bona panoràmica del

© 2016 RUTES PIRINEUS. Tots els drets reservats

vessant de ponent de la serra del Catllaràs. Cap al N també podem veure el Puigllançada, la Tosa d'Alp i bona part de la serra del Moixeró. Si baixéssim pel grau del Jou arribaríem a l'anomenat castell dels Moros, nosaltres, però, continuem pel camí que ressegueix la cinglera.

A poc a poc, el camí va girant cap al N. Travessem diversos recs i anem perdent altura suaument per l'interior d'un bosquet de pi roig. Arribem a un punt on ja podem veure, al fons de la vall, el poble de Guardiola de Berguedà, amb la serra del Moixeró com a teló de fons. A sota de la cinglera observem l'ermita en ruïnes de Sant Climent de Vallcebre. Continuem avançant i, a mesura que anem orientant-nos cap al NO, gaudim de vistes més àmplies de tota la serra del Moixeró i del majestuós cim del Pedraforca, amb l'espectacular enforcadura, que ens deixa boca-badats. Finalment arribem al 4 **grau de Sant Climents (1:35h - 1.115m)**. Continuem pel corriol i enllacem amb una **pista ampla** que seguim durant una bona estona fins a una nova **cruïlla**. Agafem ara el camí de la dreta en direcció a la Foradada, sempre seguint les marques grogues i blanques del PR i ignorant les diverses variants que va presentant aquest sender. Descendim per entre camps i boscos de pi roig fins al 5 **grau de les Granoteres (1:50h - 1.081m)**, des d'on podem veure, al fons de la vall, una bonica masia.

Continuem baixant, ara per un terreny més obert. Deixem enrere diverses masies i arribem al **grau dels Moros**. Just a sota nostre podem veure-hi un càmping. Seguim avançant i arribem al pont de 6 **la Foradada (2:10h - 956m)**. El torrent de Vallcebre, que rep les aigües de diversos afluents, ha anat erosionant la roca calcària i ha modelat l'espectacular engorjat de la Foradada. El torrent passa encaixonat per entre les parets de roca i forma diversos gorgs i espectaculars salts d'aigua. Travessem el **pont de la Foradada** i arribem a una cruïlla de camins. Nosaltres agafem el camí que continua recte, en direcció NO. Pugem per uns ressalts rocosos fins que assolim, altre cop, el fil de la cinglera. Seguim pujant pel fil pedregós dels cingles, on l'única vegetació que hi trobem són alguns ginebrons, pins renocs, boixos i savines. Anem guanyant altura i arribem al 7 **mirador de Cap Deig (2:30h - 1.113m)**. Des d'aquí gaudim d'una **extensa panoràmica** de tota la cubeta de Vallcebre (S) i de les serres de Gisclareny i del Moixeró (N).

Travessem el petit aparcament del mirador i la carretera de Vallcebre, i agafem el camí que surt cap a la dreta en direcció a "La Barceloneta" (senyalitzat). Avancem durant una bona estona per una pista pavimentada que va guanyant altura progressivament. Arribem a un punt on la pista es converteix en un camí de carro i comença a planejar. Passem pel costat de Cal Galzeran, creuem el torrent de Jou i arribem al 8 **raval de la Barceloneta (2:55h - 1.156m)**. Ens trobem en una nova cruïlla de camins, nosaltres agafem la pista que continua en direcció S. Durant el proper tram, fins arribar a Vallcebre, anirem deixant enrere diversos camins a banda i banda. A l'entrada de Vallcebre ens trobem una plaça on hi ha una antiga vagoneta. Nosaltres continuem recte fins al 9 **campanar de Vallcebre (3:20h - 1.114m)**, que està situat al bell mig del petit nucli urbà. El campanar resta estranyament dempeus al mig de la plaça, després que l'església fou incendiada i destruïda l'any 1936 pel Comitè de Fígols.

© 2016 RUTES PIRINEUS. Tots els drets reservats

Deixem el campanar enrere i pugem per un carrer en direcció O fins a una cruïlla amb un senyal indicador. Cap a la dreta surt el camí de "Cal Metge", però nosaltres hem d'agafar la pista de l'esquerra en direcció a l'ermita de Santa Magdalena. Passem per uns horts i travessem el **torrent de Vallcebre** per sobre d'uns gorgs d'aigua blava i transparent. Continuem per la pista seguint sempre les indicacions de l'ermita de Santa Magdalena. Arribem a una cruïlla on hi ha un bloc de pedra amb una creu, és la 10 **Creu del Culell (3:40h - 1.200m)**. En aquest punt deixem la pista i continuem per un corriol que baixa suaument fins a un torrent. El creuem i pugem a través d'un bosquet fins que sortim a una pista, que travessem. Continuem per un caminet que voreja un tancat electrificat. Fem un últim esforç i arribem a 11 l'**ermita de Santa Magdalena (4:00h - 1.280m)**, que està envoltada de bosc i no es distingeix fins que ja hi som a sobre. Baixem pel corriol que surt des del costat d'una creu de pedra. Creuem un torrent i tornem a pujar a la cinglera pel 12 **grau de la Mola (4:15h - 1.293m)**, on trobem una altra cruïlla. Agafem el camí de l'esquerra (E). Passem per un tallafocs on hi ha una enorme torre elèctrica i continuem avançant. Passem pel **grau del Sastre** i pel **grau de la Canaleta**. Sortim a una pista i arribem al **pla de la Barrumba**. Ens trobem just a sota del serrat del Vent.

Fem un tram curt per pista i enllacem amb el camí del 2 **grau dels Boigs (4:50h - 1.186m)**. Baixem pel grau, ajudant-nos si fa falta dels passamans que hi ha instal·lats, i desfem el camí fins a Sant Corneli. Passem per la plaça de l'església, baixem cap al restaurant Santa Bàrbara i arribem a l'aparcament del Museu de les Mines de Cercs, a 1 **Sant Corneli de Cercs (5:20h - 963m)**, punt d'inici i final d'aquesta fantàstica excursió.

LES BRUIXES DE SANTA MAGDALENA

"No tot és el que sembla. Conten que a les bruixes i els bruixots els agraden els llocs com aquest: plens de coves, balmes i forats on amagar-se. Ara bé, no sempre les coses són el que semblen. Conten els avis que, durant un temps, a Santa Magdalena, s'hi veien llums a les nits. L'ermita és lluny del poble, al mig del bosc. -Són ànimes castigades pels pecats que han fet en vida- deien alguns. Sovint, però, la curiositat és més forta que la por. Uns veïns xafarders van descobrir que les ànimes eren dues veïnes que anaven d'amagat a la font de l'ermita, perquè aquella aigua tenia fama de curar les berrugues."

Text extret de El Mirador de Cap Deig, de l'autor Salvador Vinyes i adaptat per Anna Obiols.

© 2016 RUTES PIRINEUS. Tots els drets reservats

QUÈ MÉS PODEM VISITAR?

Les petjades de dinosaure de Fumanya

El conjunt paleontològic del coll de Fumanya es troba a més de 1.400m d'altitud i a 7 km de Sant Corneli, dins del terme municipal de Fígols. L'impressionant jaciment allotja milers de petjades, ossos i ous de dinosaure que van viure en aquesta zona fa uns 65 milions d'anys. L'explotació de les mines a cel obert ha deixat al descobert aquest impressionant jaciment. Més informació: www.dinosauresfumanya.com

Coordenades GPS: 42.179645º 1.796164º

El Museu de les Mines de Cercs

El Museu de les Mines de Cercs està dedicat a l'explotació del carbó a Sant Corneli i a l'Alt Berguedà. El museu és un centre d'interpretació que dóna a conèixer la història de l'explotació d'aquest combustible fòssil i la seva relació amb l'entorn geològic, paisatgístic, econòmic i humà del Berguedà. La visita també inclou un emocionant recorregut amb el tren miner que ens porta fins a l'interior de l'antiga mina de Sant Romà. Més informació: www.mmcercs.cat.

Coordenades GPS: 42.183443º 1.852804º

El poble abandonat de Peguera

Peguera és un poble abandonat situat dins del terme municipal de Fígols. Es va donar a conèixer fa uns anys perquè s'hi volia construir un complex turístic que finalment es va desestimar. El poble està situat en un altiplà, a 1.700m d'altitud, entre els Rasos de Peguera i la serra d'Ensija, en un paratge de gran bellesa als peus d'una petita i esvelta cinglera. La crisi del carbó va accelerar el procés de despoblament de la zona i Peguera va quedar definitivament abandonat.

Coordenades GPS: 42.159417º 1.772305º

Totes les rutes han estat realitzades sobre el terreny per RUTES PIRINEUS. Les rutes poden variar molt en funció de l'època de l'any, de la neu i de les condicions meteorològiques. La senyalització (marques, panells, balises) que podem trobar al llarg de la ruta també pot variar amb el temps. RUTES PIRINEUS no es responsabilitza de qualsevol mal ús de les seves guies i recomana que cadascú sigui responsable i prudent a la muntanya. Així mateix, us convidem a documentar-vos amb llibres i guies especialitzades per complementar la informació aquí descrita. Tots els temps són efectius i prenen un caràcter orientatiu, no s'han tingut en compte les parades per petites que siguin. Per qualsevol suggeriment, RUTES PIRINEUS us convida a enviar un correu a info@rutespirineus.cat.

© 2016 RUTES PIRINEUS. Tots els drets reservats

RUTESPIRINEUS

Descobreix tot el que t'oferim i viu els Pirineus com mai ho has fet!

Guies Web i Pdf gratuïtes

Posem a la teva disposició guies web i PDF -rutes de senderisme i d'alta muntanya que et pots descarregar gratuïtament-, uns continguts de qualitat i fiables elaborats per professionals de la muntanya per tal que puguis descobrir els Pirineus al teu aire!

Sortides i excursions guiades

Disposem d'un calendari de sortides organitzades o et podem preparar una proposta personalitzada a mida. Crestes i ascensions, naturalesa, parcs naturals, travesses,... Amb Rutes Pirineus descobriràs tots els secrets del Pirineu de la mà dels millors guies de muntanya!

Recomanacions Rutes Pirineus

Us recomanem els millors establiments que hi ha a prop de les rutes de senderisme i alta muntanya que us proposem a la web. Hotels, restaurants, museus, artesans, esports d'aventura,... tots revisats pel nostre equip perquè la teva experiència als Pirineus sigui inoblidable!

Serveis per a organismes i empreses

Creem i elaborem continguts d'itineraris de senderisme i d'alta muntanya per a organismes i empreses (díptics, tríptics, format web, APP per a mòbils,...). També us oferim la possibilitat de patrocinar els nostres continguts i així promocionar-vos en diversos espais de la nostra web.

www.rutespirineus.cat | info@rutespirineus.cat

© 2018 RUTES PIRINEUS. Tots els drets reservats.